

**VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

2017-02-03 Nr. (18.18-31-1E)RM-3258

DĖL GYVENTOJŲ PAREIGOS PERSKAIČIUOTI METINĮ NEAPMOKESTINAMĄJĮ PAJAMŲ DYDĮ IR SUMOKĖTI PAJAMŲ MOKESTĮ

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau - VMI prie FM) primena, kad nuolatiniais Lietuvos gyventojams, kuriems 2016 m. mokestiniu laikotarpiu buvo taikomas neapmokestinamasis pajamų dydis (toliau - NPD), vien dėl jo taikymo gali atsirasti pareiga deklaruoti 2016 m. pajamas, perskaičiuoti metinį NPD ir sumokėti pajamų mokestį.

Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatyme numatyta gyventojų, kuriems su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusių pajamų (toliau - su darbo santykiais susijusios pajamos) gavimo vietoje pritaikytų NPD suma yra didesnė už taikytiną metinį NPD, nustatyta pareiga deklaruoti pajamas, perskaičiuoti ir papildomai sumokėti pajamų mokestį. Tai - viena iš priežasčių, dėl kurių būtina deklaruoti pajamas. Šiuo tikslu Valstybinei mokesčių inspekcijai iki š. m. gegužės 2 d. turi būti pateikta tinkamai užpildyta 2016 m. mokestinio laikotarpio Metinė pajamų deklaracija (GPM308 formos 3 versija, nauja redakcija išdėstyta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2016 m. kovo 23 d. įsakymu Nr. VA-25).

Metinėje pajamų deklaracijoje turi būti nurodomos visos per 2016 m. mokestinį laikotarpį gyventojas gautos pajamos, apmokestinamos pajamų mokesčiu, nuo jų išskaičiuotas (sumokėtas) pajamų mokestis, taip pat tos neapmokestinamosios pajamos, kurios nėra įtrauktos į Nedeklaruojamų neapmokestinamųjų pajamų sąrašą. Šis sąrašas pateiktas Metinės pajamų deklaracijos GPM308 formos ir jos priedų užpildymo, pateikimo bei tikslinimo taisyklių 1 priede.

Metinėje pajamų deklaracijoje metinis NPD perskaičiuojamas, įvertinus bendrą pajamų, apmokestinamų taikant 15 procentų pajamų mokesčio tarifą, sumą, gyventojas gautą per mokestinį laikotarpį. Kaip išimtis, apskaičiuojant metinį NPD, į bendrą pajamų sumą neįskaičiuojamos pajamos iš veiklos pagal verslo liudijimą ar iš įregistruotos individualios veiklos (išskyrus gautas vykdant laisvųjų profesijų veiklą), netauriųjų metalų laužo pardavimo pajamos, išmokos, išmokėtos pasibaigus gyvybės draudimo ar pensijų kaupimo sutarčiai arba ją nutraukus, lygios sumokėtoms įmokoms.

Mokestiniu laikotarpiu mėnesio NPD yra apskaičiuojamas, atsižvelgiant tik į darbo užmokesčio (su priedais bei priemokomis) sumą, o metinis NPD - į visas mėnesius apmokestinamas pajamas, todėl taikytino metinio NPD suma gali nesutapti su pritaikytų NPD suma, t. y. visas metinis NPD gali būti mažesnis už įmonėje (įstaigoje) pritaikytų NPD sumą.

VMI prie FM atkreipia dėmesį, kad metinio NPD sumažėjimo priežastys yra įvairios. Metinis NPD gali sumažėti dėl keliose įmonėse (įstaigose) gautų su darbo santykiais susijusių pajamų, kitų rūšių pajamų, kurios yra apmokestinamos taikant 15 procentų pajamų mokesčio tarifą, gavimo, dėl išaugusio darbo užmokesčio, vienkartinų premijų, ligos pašalpų ir pan. Pavyzdžiui, metinis NPD sumažėja, gyventojui gavus ne tik su darbo santykiais susijusių pajamų, bet ir dividendų, autorinį atlyginimą, honorarą, turto nuomos pajamų ar pan.

Atsižvelgiant į tai, primintina gyventojams, įskaitant gavusius vien tik su darbo santykiais susijusias pajamas, kad jie, atsižvelgdami į praėjusiais metais gautas pajamas, pasitikslintų, ar neatsiranda pareiga deklaruoti 2016 m. gautas metines pajamas, perskaičiuoti metinį NPD ir papildomai sumokėti pajamų mokestį dėl įmonėse (įstaigose) kalendoriniais metais taikyto NPD.

Pasitikslinti, ar tokia pareiga atsiranda, galima paskambinus į VMI Mokesčių informacijos centrą telefonu 1882, užbaigus pildyti preliminarią deklaraciją, kurią VMI parengia pagal darbdavių ir kitų juridinių asmenų pateiktus duomenis apie gyventojams išmokėtas išmokas ir nuo jų išskaičiuotą pajamų mokestį, taip pat atvykus į atitinkamą apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos gyventojus aptarnaujantį padalinį.

VMI prie FM primena, kad gyventojų, privalančių deklaruoti praėjusio mokesčio laikotarpio metines pajamas, tačiau nepateikusių Metinės pajamų deklaracijos iki Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 27 straipsnyje nustatyto termino pabaigos (t. y. iki kitų metų gegužės 2 d.), Prašymai pervesti pajamų mokesčio dalį paramos gavėjams ir (ar) politinėms partijoms nenagrinėjami ir parama nepervedama.

Išsamūs paaiškinimai apie neapmokestinamųjų pajamų dydžių taikymą pateikti leidinyje „Neapmokestinamųjų pajamų dydžių taikymas 2016 m. ir 2017 m. mokesčiais laikotarpiais“, kuris skelbiamas VMI prie FM interneto svetainėje (adresu:

<https://out.vmi.lt/cms/documents/257925/8293554/KD-8665/b2edba84-706d-406f-8817-178cdea7d518>).

Teisės departamento direktorė

Rasa Virvilienė

